

Entwurf u Amifes.

61. **gada=gahjums.**

Art. 3.

Trefchdeena, 20. Janwarî (1. Februarî).

1882.

Nedaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Ekspedīzija Besthorn Iga grāmatu-hobde Jelgavā.

Par sinn zeen. lasitajeem.

"**Katweefchu Awises**" lihds ar ūsawem abeem peelskumeen: "**Basnīgas un ūkoblas ūnas**" un "**Semkohpiba un ūaimneeziba**", matša, — Jelgavā ūanemoht 1 rubl. un par postu 1 rubl. 50 kapek. par gadu. "Latv. Av." war apstellecht: **Jelgavā**, Ferd. Vesthorna lga grahmatu-bohde, Paleijas eelā № 2, Latw. Av. ekspedīzija; **Pēterburgā**, pēc Pēterburgas zeen. Latw. draudies mahzitaja; **Rūdigā**, Ferd. Vesthorna lga grahmatu-bohde. **Bauskā**, M. Bogel lga apteek; **Valmiera**, Trejn lga grahmatu-bohde; **Walkā**, M. Rudolff lga grahmatu-bohde; **Nīhgā**, D. Minus lga kantori, Kohp eelā № 5, un G. Platess lga drīku namā, pēc Pēterha basnīgas, kur ari nem pretim "**Sludinajumus**" preefch "Latv. Av." — Bes tam tīslab **Widsemē**, kā arī **Kursemē** iſfātis war apstellecht "Latv. Av." pēc ūawa mahzitaja. Jeram, kā arī ūkohlotaji, ūrihveri un ziti zeen. fungi laipni preti nems apstellejhanas uſ "Latv. Av." Kas 24 exemplari apstelle uſ weenu adresi jeb wahrdu, dabuhs 25. exemplari par welti.

Rahdītājs: No eelsēmēmī. No ahrēmēmī. **Visjaunakabs** finas. Kā „**Valls**“ un „**Baltijas Vehstnesis**“ ieturās zc. Ilgums un uhdens breesmās. Laišķu slaiti-
šanas panākumi. Atbildes. Sludināšanas.

No eeffchsemehm.

Pehterburga. „Waldibas Wehstnesis“ isfludina, ka 5. Janwari bijusi prozeje Sankowska un Melnikowa leetā. Kara-teesa no-fohdijusi Sankowski us nahwi zaur pakahrshchanu, un Melnikowu us 20 gadeem pee kalmaktuvies darbeem. Spreedums tika stahdihts preefchā Pehterburas kara-apgabala wirsłomandeera palihgam, generaladjutantam Rostanda, deht galigas apstiprinashanas. Rostanda 11. Janwari darijis kara-teesai finamu, ka spreedumu par Melnikowu apstiprinojoht, bet Sankowska leetā, kas luhdsis pedobshchanas un par luxu truhkstoht skaidru peerahdischanu, ka tas pederejis pee kahdas slepēnas sabeiđribas, spreedums paueeglinahs tāhdā finā, ka Sankowskis nosuhtams us nenofazitu laiku pee kalmaktuvies darbeem. — Abeem noteesateem atnemitas wifas teesības. — „Birščas awīse“ dsirdejuši, ka Kreevijs ar Turziju salihgusčas par kara-at-luhdsinashanas mafaschanu. Turzija samalkahs Kreevijai ik gadus pa 10 milj. franku (lihds 5 milj. rublu). — „Waldibas Wehstnesis“ sino, ka juhras-ministeris Pestschurows eezelts par Melnahs juhras flotes wirsłomandeeri, un juhras-ministerra amata eezelts admirals Schestakows. — Japanas suhtnezzibas sekreteeris luhdsis „Row. Wrem.“, lai pastnojoht, ka awīses ispaustā finā par usbrueenu Japanas ķeisaram esoht pilnigi nepateesa. — „Goloſam“ sino is Kijewas, ka tur wiħreetis apzeetinahts, kas isplatijs wiltigas kreditbiletes. Pahrmeklejoht, pee wina atraduschi pulka 25-rublu kreditbiletu. Winsch peederoht pee kahdas beedribas, kas Odesā un Charkovā darbojotees ar wiltigas naudas taifischanu. — Finanžu-ministerija esoht nodohmajusi pahrdoht daschus dīselszelus, kas krohnim leelas summas parahdā, un kur krohnim, dīselszela nelabahs fainmeezibas weshanas deht, katrau gadu wehl miljoneem japecmafsa klah. — Muhsu Augsta Waldiba, ka zeen. laſitaji atzerees, eeweħrojamo Kreevu awīsi „Goloſs“ bij ajsleguši us pusgadu. Tagad „Goloſs“, fawu strahpi nozeetis, ir atkal usnemis faryu zelu. Sawā pirmajā nummura „Goloſs“ ir laidis laudis rakstu, par ko „Btg. f. St. u. L.“ tā sino: Raksts klubina Kreevu ūmaitato lauschu pulku us ūmaderibu un meeru. Tagad wifur eraugohť eenaidneku; wifū zeribuleekoht us tautu, kas tadſchu tumſch bars, ar ko newaroht johkotees. Kad faka: „palauijatees us tautu“, tad ari esoht japecmin tee wahrdi: „Nelaideet fcho swehru watā.“ Kad apdohmajohht, ka tautu preti stahditu „netautai“ jeb tāhm augstakajahm fahrtahm, tad waroht zeltees isbailes un bresčmas. Kad Kreevijs tagad daschā finā zeeschoht, tad tas nenahkoht wis ihpachigi no Berlīnes meera-lihguma, bet no eekščigas flimibas, kas parahdotees neskaidras isbailes no nahkameem laikem un zelotees no eekščigahm ūmaitanashanahm. Tāhdā gaisō nogurstoht waldbai spehki. — Għalbħsħana neguļoht nedf eekš tam, ka dohdoht preefchroħku augstakahm fahrtahm un Wakara-Eiropas

buhschanahm, kā tas fenak esoht notizis, nedē eelkch tam, kā peeluh-dsoht „tautu”, kā Slahwu mihlotaju partija to tagad daroht. Bes fcheem wehl esoht Kreewu ūrdis. Var to esoht jagahdā, kā fchahs dabuhn palaufchanohs un zeribu, lai winas, kā weens wihrs, pulzejahs ap jauno Zaru un Tam valihds Wina Keisara darbu west lihds galam. — No tam war redseht, kā „Goloſs” grib buht par widutaju un apmeerintaht ūhwo partijas eenaidu. — Firsts Sunvorows, agrakais Baltijas generalgubernators, 11. Janvari peepeschi ūslimis walsts-padohmes ūhdefchanā. Leelsirsts Nikolajs Nikolajewitschs winu nowedis ūwōs ratōs us mahjahn. — Keisara pilsgalma ministrija, kā „Goloſs” sino, pastellejuſti 150 dahrgas galwas-rohtas jah-jameem ūrgeem preekch Keisaristlahs familijas lohzelkeem un ūwechhu ūemju waldinekeem un printscheem, kas pa krohneshchanas laiku apmeklehs Maskawu. Katra rohta buhs taifita is ūarkanbruhna ūamta, ar selta ūchnohrēhm, puſchkeem un isschuwumeem, pa 1000 rubl. wehrtibā. Preekch zitu yawadonu ūrgeem teek ūspuzeta rohta, kas glabajahs ūtakku muzejā no Keisarenes Katrihnies II. krohneshchanas laika. Ūiseem darbeem waijag buht gataweem us 1. Maiju. — Kā dsird, tad Baltijas gubernās notikſchoht ūewiſija zaur senatoreem. Tas buhtu ūohti teizama leeta, jo tad ūiskaidrotos daschas leetas pee mums. — Ūifus tohs walsts-noseedjneekus, kas noteefati us ūshwi Rihta-Sibirijā, waldiba nodohmajoht ūuhtiht us Sachalinas ūalu ūeļajā juhřā. Jo Rihta-Sibirijā nahkotees ūohti ūeuhti ūagahdaht waijadfigo ūsturu un gaifs tur ūohti ūeweseligs; turpretim Sachalinas ūalā, un ūewischki winas deenwidus-dakā, ūifus esoht dauds labaki un ūeqlaki ūeegahdajams un gaifs dauds ūeseligaks.

Kurjemes gubernatoris, geheimrahts P. v. Lilienfeld, 12. Januari aisia brauzis uſ Pehterburgu, deenesta leetās. Gubernas pahewaldi winsch par to laiku nodewis wiže-gubernatoram.

Jelgawas Latv. beedriba natureja 9. Janvari sch. g. fawu generalsapulzi. Sapulze iswheleja wispirms trihs revidentus preefch pagahjuſchā gada rehkinumu zauri luhkoſchanas. Us tam beedribas preefchneeziba dewa pahrfkatu par fawu darboschanohs :ſgahjuſchā gadā. Atlizinati tikufchi kahdi tuhkoſch rubli, kuri isleetati preefch nomakfas par beedribas grunts-ihpachumu. Behz tam bij 15 jaunu runas-wihru wehlefchana, kas tika eezelti wiſwairak no lauzeneeku wi-dus. — Preefchneezibā tika ewehleti: J. Neumanis par presidentu; Böttcheris par I. wihze-presidentu; Beikmaris par II. wihze-presidentu; D. Kronbergis par rentmeisteri; K. Heilsbergis par beedri-smataju, un M. Bluhms par I. un Behrfinch par II. rakstu-wedeju. Bakara israhdiya no beedribas yuses teateri Schirkenhöſera konzert-namā. Usweiss tika: "Juku jukahm", johku-luga 5 zehleends, latwiski no F. Stefana. Behz teatera bij turpat balle. — Kā dſirdams, tad Kursemes dſeedafchanas-ſwehtki nebuhfchoht mis ſhogad; wini atlitti us wehlaku laiku, lai buhtu eespehjams wirus isrihkoht jo kuplaki un pilnigaki. — Kursemes lohpu - aiffargachanas beedriba, uſ preefchneezibas lohzeķla, ſchtahtsrahta Dr. Schulza kga usmudina-

schau, isrikoja trefchdeen, 13. Janvari, pulksten 1/290s wakarā, Jelgawas Wahzu amatneebas beedribas sahlē sirga-galas meelastu. Dalibū pee tam nehma pee 100 personu; to starpā ari wairak d ahmu. Bij tschetrejadi ehdeeni taisiti, wiſi no sirga-galas, kas wiſi gahrdi — labi ſmekeja.

No Kalnzeema. 22. Dezemberi p. g. mehs Kalnzeemneeki ti-kahm dīli aifgrahbti ſirdi zaur to behdu wehsti, ka muhſu muſchias arendators Aleſanders von Beichtnera kungs, pehz ilgas un gruhtas flimibas, ir eemidsis us muhſchigo duſu. Aleſanders von Beichtnera kgs un wina familija ir, ta fakoh, no muhſu tehwu laikeem wiſus preekus un wiſas behdas ar mums kohpā baudijuschi, jo wina wezaki un wiſch ir wiſos tanis beidſamōs 55 gadōs weenmehr ar taisnibu, lehnprah-tibu, ſchehſirdibu un dewigu rohku Kalnzeema muſchias waldijuschi. Ikkatris flimneeks un nabadsiſch behdu laikā pee nelaika un wina fa-milijas atrada palihgu. Mihlais aifgahjejs ari pee muhſu baſnizas uſbuhwefchanas paſneedſa labu naudas gabalinu. Zeenigs nelaikis zaur faru taisnu waldiſchanu un gudru padohmu faru dſihwē ir man-tojis pee augſtmaneem un ſemeem laudihm tahdu zeenifchanu, uſtigibū un miheſtibū, ka winam mehdſa uſtigeht daudſ ſwarigu leetu. 30. Dezemberi p. g. mihiſais nelaikis pa puſchlotu zelu, zaur gref-neem gohda-wahrteem un ar truhwes farogeem tika pawadihts us bei-damo duſas-weetu. Putſchu kapōs, kur nelaika familija jau gut. Lai duſs nu ſaldi muhſu augſti zeenihts un mihohts tehws!

Kahdi Kalnzeemneeki.

„Lihgo beedribas“ dſeedataji iſrikoja 31. Dezembera wakarā p. g. Raſchmerumuiſchā jaungada ſagaidiſchanu. Lai gan bij lohti ſliks zefch un turklaht nepatiſkamais ſeemelis ar puteni maſſijs, ta ka „gohdigs ſaimneeks faru funi nedſen ahrā“, tad tomehr weſi bij pareiſi eeraduſchees, gan is Jelgawas, Mihgas, Minſkas un kahdi pat is Pehterburgas. Ar iſrikojuemeem wareja buht pilna meerā. It ihpaſchi patika „Medneeks“. Teeputm s.

Dohbeles Latweeſchu mahzitajš C. Bock wez., kas no 1850. gada tur kohpis ſcho amatu (no 1838.—1850. g. Bocks bij par mahzitaju Subatā), ka „Rig. Ztg.“ ſino, eſoht nodohmajis atlahptees no amata un us tam jau eeſneedſis luhgſchanu konſitorijai, lai winu atlaſtu. Wina dehls un lihdſſchinigais palihgs, H. Bock, eezelts par Preekles mahzitaju.

No Kuldigas Kalnamuiſchās „Starina“ kgs ſino: Scheijenes Teſlawas grunts-gabala ihpaſchneekam Glasnowa kgam 2. Dez. p. g., pulksten 80s wakarā, nodega rija, pilna ar waſareju. — Rija bij ari kuſamā maſchine. Wiſs, kas bij rijā, palika ſeefmahm par laupi-jumu. Tamdehlt ſkahde ir leela, jo ehka nebiuſi apdrohſchinata. Kuſamā maſchine eſoht bijuſi preekſch tam ziteem iſihreta, un Glasnowa kgs nodohmajis tika nahloſchā nedelā fahrt kult. Bes tam uguns iſ-zebluſees no peedarba, kur tanis deenās neweens naw bijis eelfchā. Ta tad jadohmā, ka beſdeewigas rohkas uguni tihſchi ir peelaiduſchias ſlaht.

Ne ween Widſemē, ihpaſchi Werowas aprinki, ſtrahdā tahduſ breeſmu darbus, bet deemschehl fahk jau ari Kurſemē. No kam gan tahdi nedarbi zelahs, un kur gan fehj ſcho launo fehlu, no kuraſ ſiaug tahdi launi augſi?!

Leepaja. Reta, breeſmiga ſlepkaſiba, ka „Lib. Ztg.“ ſino, paſtrahdata ta ſauzamā pilſehtas meſchinā, kahdu werſti ahryus pilſehtas, pee jaunas meitas. Nonahwetahs meeſas uſrahda daschus naſcha-duhreenus, un kruſteem un ſchkehrsam iſdaritee greſeeeni, ka ari ta leeta, ka pee meſahm ne-atrohnahs zita nekahda eewainojuma, gaſchi leezina, ka ſlepkaſas noluhks bijis, faru upuri pehz eeffeſhias mohziht un paſcham preezatees par ſchahm mohlaſ. Skaidri wehli bijuſi roſiſtama ta weeta, kur laikam notiſuſchi gruhti zihniui ſtarp jauno meitu un ſlepkaſu, un gabalu-gabaloſ ſaplohiſtahs drehbes aif-rahda us to, ka ſlepkaſiba iſdarita tika pehz ſeelas zihniſchanahs. Nonahwetā bijuſi Leepajas tirgotaja Sundelſohna deenesta-meita, kas ſaweem fungem bij nosaguſi daschadas dahrgas leetas, ſelta pulkſteni, gredſenus u. z. un tad aifbehguſi. — 400 rubl., kas atraduſchees tai paſchā kumodē, bet zitā nodalā, nebij aiftiki. — Leepajas ohſta 1881. gadā pawiſam atbrauza 1310 kugi, un iſbrauza 1692 kugi. Aif-weiſto preeſchu wehrtiba 1881. gadā bij 23 milj. 480 tuhſt. 210 rubl., un eeweiſto preeſchu wehrtiba 15 milj. 976 tuhſt. 982 rubl. 90 kap.

Leepajas-Romnu dſelszelā, ſtarp Minſkas un Wilkeikas stanzi-zijahm, labatas-saglu banda tagad duhſchigi ſtrahdajoht faru darbu. Kahdam brauejam ne ſen iſſagt 4000 rubl. naudā un daschi ſwarigu paſihri. Wilkeikas stanzijs preeſchneekam apſagtais to darijs ſinamu, bet par apmeerinaiſchanu no ta dabujis par atbildi: „Ta jau naw pirmā reiſa!“

No Pohpes. Schiniſ awiſes, 48. nummurā p. g., „Pohpeneeki“ pateizigi peemin, ka Pohpes-Unzes dſimtskungs, zeen. barons G. v. Behr, ruden kahdas 80 mahjas pahrdewis. Pawiſam ir 98 mahjas pahrdohtas. Ir leſa, ka mahjas par lohti lehtu makſu pahrdohtas. Tadehlt pirkla gandrihs wiſi lihdſſchinigee ſaimneeki paſchi; tikai pahri ſaimneezes — atraitnes — atdewa pret labu atlihdſinachanas makſu ſawas mahjas ziteem ſcho nowadu peederigeem. Daudſ — gan Poh-peneeki, gan ſwefchi — gadijahs un wehl gadahs, kas gribetu ſchē mahjas pirk, un daschi foſla itin augſtu atmakſu, bet naw, kas at-dohd, jo latris ſin, ka zeen. dſimtskungs jau gadeem ruhpēdamees ruhpējahs mahjas ta pahrdoh, ka wina ſaimneeki, par gruntneekem paſlikuſchi, tāpat iſtikuſchi waretu dſihwoht, ka wini dſihwoja, kad bij rentneeki, un tadehlt nopeetni iſhkojahs us ſcho preeſch tik daudſeem us muhſchigeem laikeem tik ſwarigu darbu ar faru uſtigigu un lohti ſapratigu muſchlungu, zeen. Kupſſer ſga palihgu, kas ſchē drihs 27 gadus faru amata dſihwodams kafra ſaimneeka wai-jadſibas pahrfin. Un teefcham, ka redſams, darbs pehz dſimtskunga, ka ari wina ſaimneeki prahta labi iſdeweess, par ko beidſamee faru pateiziſu ſchē kſaiji iſteikuſchi. Schis darbs ir krohnis, ko zeen. barons G. v. Behr uſlijis tahm daudſ labdarifchanahm, ko tik labwehligi ſaweem nowadeem parahdijs. Mineſhu tē tikai daktera noloh-neſchanu, Pohpes baſnizas pahrbuhwefchanu un winas apgahdſchanu ar jaunu altari un lohti jaufu un dahrgu altara bilti, ar kanzeli un jauneem krehſleem; tāpat ſkohſtu apgahdſchanu un uſkohpſchanu, ta ka ſkohſtas, ihpaſchi wezahs, lihdſinajahs kahdam jaufu dahrſam; daudſ neſpehjneeku apgahdſchanu ar ſemi un plawahm, — bet ihpaſchi wina pedaliſchanohs pee ſkohlu apgahdſchanas un uſtureſchanas. Diwi ſkohlas, Pohpes un Biſes, lila wiſch bes jeb-kahdas peepalihdſibas no nowadu puſes par faru makſu uſbuhwelt un dohd ſcho ſkohlu ſkohlotajeem un ari Rindes ſkohlotajam to leelako daku lohnes; bet wiſeem 4 ſkohlotajeem ſemi un plawas, ka nowadam iſ-nahk makſah ta maſakā dala un palihgu nolohneſchanu. Wirpes un Rindes ſkohlas nowads buhweja, bet dſimtskungs dewa materialu un zitadi wiſadi palihdjeſa. Kad iſrahdijs, ka pehz ſchi laika waija-dſibahm Pohpes ſkohlai bij par maſ ruhmes, tad zeen. barons lika wehl leelu ſkohlas-ſahli peebuhweht preeſch ſeemas-ſkohlniekeem un augſchā guſamo iſtabu meitenehm; pagasts ſchē tikai peeweda materi-alu. Nu atlika lihdſſchinigā ſeemas-ſkohlnieku ſlaſe gada-ſkohlnie-keem, ta ka nu abahm klaſehm deewſgan leelas un gaſchias iſtabas ar wiſadā wiſe behrneem derigeem ſkohlas-galdeem. Ahrigas waijadſi-bas nowehledams, zeen. dſimtskungs greſch faru wehribu daudſkahrt us eelfchligu ſkohlas buhſchanu, ſkohlu apmekledams un behrnius us rahtniu un tſchaklu mahzischanohs pamudinadams. Nekad naw, ka kungs neraiſtu kahduſ nabagu behrnius ſeemas- un gada-klafes, — daſchus pat gadeem muſchā audſinadams un ſchai ſkohla ſuhtidams. Preek ſredſoht, kahdu labprahſtibu muhſu lungi allasch ſkohlai rahdi-juſchi. Katru reiſ, kad ſeemas-ſkohla beidſahs, redſ winu un muhſu zeen. mahzitajš ſchē; bet preeſch winu atnahlſchanas atſuhta dascha-das behrneem derigas grahmataſ un zitas leetas.

Bet ari muhſu pagasta-walde ſchē gohdam japeemin, kaſ katra ſinā ſkohlaſ-leetu uſluhko par faru ſwehtu uſdewumu. Wirpes un ihpaſchi Rindes ſtaltā ſkohla ir ſeedi, kaſ Pohpes-Unzes ſikumu-dahrsā jaufu iſplaukuſchi. — Kas ſkohlotajeem pehz lihguma nahlaſ, to wini dabu laikā bes kahdahm pahrmefchanahm jeb pahrgudrahm pa-mahzischanahm, jo wina ſen jau atſinuſi, zik fuhr-i-gruhti tas ir pel-nihts. Tāpat ſkohlotaji nekad naw palikuſchi ne-eewehroti, kad zaur ſaweem ſkohlaſ-wezakeem preeſch ſkohlu waijadſibahm kahdu luhg-ſchanu zehla preeſchā. Kur ſkohlotajeem ar tahdu labprahſtibu preti naſk, tur ſchē ari ar miheſtibu un preezigi ſtrahdā faru darbu.

Weena leeta wehl japeemin, kaſ muhſu jaunajeem gruntneekem ſwefcha, bet buhſ no leela ſwara, prohti ka nu meſch wiſeem ſlehgts. Lihdſ ſchim bij ganeſlis, buhw- un leetas-koſki, tāpat ari malka par welti. Tas nu buhſ zitadi. Kas gribehs meſchā ganit — un tahdu buhſ daudſ — warehs tika tad to dariht, kad muſchā winam to at-wehlehs. Koſki un malka nu buhſ japehrk. Ta tad nu peepildifees-wahrdſ, kaſ ſata: „kad kahda preze paſilnam dabujama, tad wina lehta, bet jo ta reta, jo dahrgi winu aifmalkā“. Malkas dahrgums war paſlit ari pee mums par ſmagu naſtu, jo ſchi gruntneekam jagahdā ne tika paſcha waijadſibahm, bet ari preeſch teefas-nama un 4 ſkohlahm. Kad nu muhſu dſimtskunga laipnā gahdſchanu par ſkohlahm mums atlauf zereht — bet ka ſchē dohmatum wina labprahſtibai rohbeſchias wilkt — ka preeſch tam nowadu pee malkas eegahdſchanas wiſmaſakais ne-apgruhtinahs, un kad

schee nowadi bagatigi ar meschu apdahwinati, tad buhtu jadohmā, ka kohki un malka buhs lehti; bet tas ari war buht ohtradi. Zaur ne-prahribu war isskaust leelako bagatibu; kadeht tad ne ari leelus meschus? Tas weetahm jau peedishwohts un nahkamahm pa-audsehm greuhti par to jazeesch. Deewsgan neprahrigi schee wehl dsihwo ar scho wifem, ne fainnekeem ween, tilk waijadfigo mantu un greuhti grebko pret nahkamib. Zik breefmihi, neschehligi isskatahs wasar karstas deenās tee duhmu lahmi, ko daschreis wairak weetās muhsu meschōs redsam uskahypjam! Tee ir leezeneeli, kas rahda, ka tohp grehkohts pret Deewu, tuwaku, fewi paschu un faveem behrneem. To redsoht, gandrihs prahits leeds dohmaht, ka tahs zilwela rohkas, kas tahdus darbus pastrahdā, kas tihschā prahitā ne ween tubkstofchu Deewa radijumu bes schehlastibas nonahwē, bet kas aissbahsch muhsu labakohs velnas-awotus; jo ne ween dsimtskungam atlez labums no mescha, bet ari fainnekeem un ifkatram, jo fiftuma un pajumta tadschu wifem waijag. Bet wehl wairak. Zik greuhts dascham gads, kad bakkus un malku nepahrdohd. Gan laudis fin, ka tukschōs gads dsimtskungs ihpaschi sawu fainneku un kalpu deht wairak meschu pahrdohd. Gan itin labi fin, ka ar katru ispoftitu mescha gabalu paliko bakkus un malka dahrgaki, un tomehr wehl ifgahjuscho wasar nodega Anzes-Ührlmalas meschōs wairak simtu puhra-weetu.

Kad nu jautajam: kas tadschu tahdu breefmu darbu pastrahdā? tad ja-atbild: gan pa leelskai dala ne-apdohmiba un malkiba, kas ar ugus leetahm deewsgan prahrigi ne-apeetahs; bet warbuht ari launs prahits, no atreefschanas flubinahts, flahdeht meschafargam, fainneekam jeb muischai. Kad fainnekeem lihds schim bij aisleegts us degumeem ganiht, tad wineematika wehl zitas mescha ganikles, bet kad meschi tagad winu tuwumā isdeg, tad war gaditees, ka mescha-waldischana tai apgabalā ganikles pawifam aisleeds, un tad atleek wineem til tahs pee winu grunts peederigahs. No tam redsams, ka fainnekeem wisgruhtaki zaur meschu isdedfinaschanu jazeesch; tadeht buhtu jawehlahs, ka wini peepalihdsetu tahdus nedarbus isnihzinaht, un fainneekti pa leelakai dala to waretu, kad sawu mahju lauschu staigaschanu pa meschu jo wairak eewchrotu, ne-ustizigus zilwokus un gahjejas nepaturetu un ganeem aisleegtu ugus-leetas lihds nemt.

Kahds Pohpeneeks.

Wez-Subatas meestā skaititi 1014 un **Zaun-Subatas** meestā 752 eedishwotaji (pret 535 un 582 eedishw. 1863. g.). — **Vistenei** kā dsirdams, esohit 1500 eedishwotaju.

Rihga. „Rig. Ztgai“ sino, ka ahrpus Aleksandera wahrteem redseti melnee strasdi, un eelschpilschētā — pat taurinsch un ohdi. — Ari waboles un fleekas jau useetas. — **Us Rihgas rahtes** un weselibas - komisijas pasinojumee, ka schim brihscham Rihgas pilfehtā stipri isplatijssees tihsus fehrga un ka pohts zaur to wehl eijoht leelumā, ka truhkst peenahzigo slimneeku weetu, Rihgas pilfehtas walde 31. Dezemberi p. g. nospreedu, tāpat kā 1878./79. gadā, likt uszelt diwi jaunas kohka barakas ar 30 gultahm us pilfehtas-kases un pilfehtas-draudses kohpigu rehkinumu, nabagu-slimnizas grunts-gabalā. Buhwe un cerihkojums pawifam aprehkinati us 10 tihkus rubli, tā ka latrai pupei buhs jamaksā 5000 rubli. — Zaur pastahwochho filto, leetaino laiku tihsus stipri atkal fahzis plohsotees. Pilfehtas-slimnīja ween esohit 130 tihsus slimneeku. — **Nahkoshā landtagā**, ka „Ztga f. St. u. L.“ sino, laikam ne tikai Rihgai, bet ari masakahm Widsemes pilfehtahm buhschoht sawi weetneeki.

Ar **Kunga** un **Keisara** Wissaugstako atlaušchanu. Maskawā, sem Maskawas generalgubernatora preefchschēdeshanas, ihpascha komiteja dibinata, lai zeltu Maskawā peeminas-schmi Deewa meerā aissahjuschem un muhschigas slawas zeenigajam. Keisaram Aleksanderam Nikolajewitscham, preefch kura noluhka teek wifā Kreewu walsti subskripzija atklahta preefch labprahligu dahwanu eewahlschanas. — To wifem sinamu daridams, Widsemes gubernators pefihmē, ka preefch augscham nosazitā mehrka labprahligahs naudas-dahwanas teek preti nemtas gubernatora kanzelejā ik deenas, til svehtdeenas un svehttu deenas isnemoht, no pulksten 10eem lihds 2eem pehz pusdeenas. (Wids. gub. aw.)

Muischias, kas peedereja bahrineem jeb kas stahweja aibildnu pahrwaldibā, drifksteja tilk pahrohtas tikai rets atgadijumōs, un tamdeht lohti apgruhtinaja waku-semes pahreschanu semneeku ihpaschumā. Tagad, ka „Rig. Ztga“ sino, Widsemes muischneeku konvents nospreedis isluhgtees no waldbas atlauju, ka ari schahdās muischās buhtu brihw pahroht semi, ja hosteesa as to dohd sawu atvieshchanu. — Par tahdu Widsemes muischneeku kā i-wenta nolchmumu sīna laista ari zītu Baltijas gubernau muischneebahn-

Losbergas pagasts, Walkas aprīlī, 6. Zehsu draudsesees-ezirkni, kā „Wids. gub. awises“ issludināhts, atdalīhts no Aumeister-Saku pagasta un no 10. Janvara 1882. g. eeskātam par pāstahwigu pagastu ar wifahm likumigahm teesibahm un peenahkumeem.

Iz Alashu draudsese (Widsemē). Pehdejōs mehneshobs dīrdeja suhdsamees par daschadahm sahdsibahm Alashu draudsē. Izlausa wairak elehtis, istukshoja bohdi un kartuselu bedri. Manja ari kahdus diwi tehwinus, un weenreis tohs pat Lehra, bet wini schahwūchi us Lehrejem um aissbehgūchi. Kehreji dabujuschi tikai sagtahs leetas.

Preefch kahdahm nedekahm kahds Alashu muischās meschafargās T. brauza pahr Raugareem. Us weenreis tas eerauga few preefchās sirgu un ratus, bet naw neweena zilwela ratōs. Winsch fauzis, waj naw kahds, kam sirgs peeder, jo dohmajis, ka brauzejs eegahjis meschā; bet newens ne-atsfauzees. Meschafargās brauzis ar kamanahm. Winsch peegahjis pee rateem un redsejis, ka brauzejs preefch ne-ilga laika ratus atstahjis. Mati bijuschi wiszaur apfniguschi, bet fehshamā weetā nebījis nemas sneega. Kad nu brauzejs neradees, meschafargās preefchis sirgu ar rateem pee sawahm kamanahm un brauzis tahtak. Tē no nejaušchi tas eeraudsijis few pakalā wihrū, kam leels kāschoks mugurā. Sweschais waizajis, kapebz juhdsōht weenu sirgu kamanās un ohtru ratōs, us kā meschafargās atbildejis, ka kahdu reis tā gadotees. Us meschafarga waizachanu, kapebz sweschais esohit usgehrbis tahdu leelu kāschoku, tas ari atbildejis, ka kahdu reis tā gadotees. Pee Bullu-krohga meschafargās peeturejis un sweschais gahjis tahtak. Meschafargās noskatijses sweschajam pakal un brihnijees, kā tas warejis winu panahkt, jo winsch brauzis vilnōs riksches. Pee tam meschafargās manijis, ka sweschajam kāschoks bijis wispahr apsnidīs un tikai fehshamā weetā nebījis nemas sneega. No tam meschafargās nahjis us dohmahm, ka sweschais laikam buhs sirgu-saglis, kas dīrdejis winu brauzam un dohmajis, ka tam dīsenahs pakal, un tapebz sirgu atstahjis. Meschafargās eegahjis krohga, uszehlis krohdsineeku — jo bijis wehl lohti agri no rihta — un nu dīsinuschees sweschajam pakal. Kad tam pāfijuschi, no kurenēs nahkoht un us kurenī eijoht, tas atbildejis, ka esohit no Stukmanu muischās un eijoht pee semes-teefas, jo tam esohit tur terminsch. Bet ta deena bijusi festdeena, un festdeenas semes-teefas nenotur teefu. Tā tad neleitis, kas bij sapinees pats sawā walodā, tapa aisswests us Alashu muischu un no turenēs us Rihgu pee brugu-teefas, kur israhdijs, ka tas ir pāfijstams sirgu-saglis un dīshwojis Stukmanu muischā sem polizejas usraudshas. Winam ne-esohit bijis brihw sawu mahjas-weetu atstah, un ja to daritu, tad 3 mehneshobs zeetums. Alashu muischās walde līka faveem laudihm, kas tai deenā brauza us Mahpils pusi, faziht, ka Alashu muischā ir nokerts sagts sirgs. Tai pāschā deenā tur eradahs diwi Spahreneeschi, kas nokerto sirgu pāfina par sawu un preezajahs, ka dabuja til ahtri sawu kumelinu atpaka, kas tai pāschā nakti bij tīzis nosagts.

Rehwale. „Rev. Ztga“ sino, ka Baltijas ugus-dsehseju beedribu delegati schogad sapulzehchotees Rehwale 26., 27. un 28. Juinijā; wini spreidischoht par labprahligo ugus-dsehseju beedribu dibinachanu us semehm.

Wilnā un Schaulōs bākas stipri plohsotees. Mīstiba esohit lohti leela.

Aiskaspījas apgabalā lihds ar Dezembera mehneshobs stipra fala. Krafnowodas un Michailowas ohstas Kaspijas juhrā pahrsalushas ar ledū. Bes tam nakti us 14. Dezemberi plohsijusēs leela wehra, kas falausijusi dauds telegrafa stabu. Nupat useeter naftas-awoti pahrluhduschi ar sneega uhdeni, tā ka windā schim brihscham newar strahdah; jo truhkst waijadfigo pumpju, ar ko ispumpeht uhdeni.

No ahrsemehm.

Austrija. Iz Bosnijas un Herzegovinas pastahwigi nahk sinas par schkeem kautineem starp Austriechu kāra-pulseem un nemeernekeem. Daschā weetā dumpineekti jau esohit lihds tihsus stipri un darohit deewsgan galwas-sahpju waldbai. — **Pe Brinnas**, Moravijā, slepena sozialdemokrātu sapulze atklahta. Daudī personu apzeitināgts.

Anglija. Ižrija kahrtiba wehl naw labojusees. Tas ihpaschi redsams no tam, ka ne sen atkal parwehle tila dohta weenam gwārdes bataljonam, lai dohdahs us turenī. — Kehninenē tāfahs braukt us Italiju, kur grib kahdu laiku ustureeas pee Lago-Madjsiores cīata, Seemel-Italijā. — Wina ari apmekleschoht Italijs kēhina-pahri Rohmā.

Franzija. Grafs Schodordi, kas eezelts par suhtni Pehtsburgā, un barons Kurfels, kas eezelts par suhtni Berlinē, wehl nawnobraukuschi fawās weetās. Tee gribot pirms nogaidiht, kā tāhs leetas noraisīsēs pašchu mahjās; jo kā fino, tad Gambeta un wiži ziti ministeri šchinis deenās atkāpūschees no amateem.

Italija. Kohmas pilsehtai pēc pēdējās lausku skaitischanas
efoht 300 tuhst. 292 eedslīhwotaji. — **Wezais Garibaldis** labakas
weselibas kohpschanas dehl nobrauzis us Neapeli, kur no eedslīhwota-
jeem tījis sanemis ar besgaligu gawilefchanu. — **Garibaldis** naw
Neapelē bijis no 1860. gada.

Greekija. Iš Atenes fino, ka kahds Greekis metis leelu akmeni Lehniha dselsgela wagonā tai brihdī, kad wagons ar Greeku Lehniha-pahri patlaban eebrauzis Atenes bahnuši. Akmenis neweenu netrahpisjus. Beskaunigajam darbam ne-efoht nelahdu politisku zehlomu.

Turzija. No Arabijas Anglu awise "Standard" sino, ka turstipris Arabeeshu dumpis efoht iżzehlees. Turku gubernatoris Jemenē efoht fuhtijis us Konstantinopeli luhgħanu, lai tam raiditu palihgå stiaprakus farax-pultus.

Egipte. Anglu un Frantschu waldibas weenojusjhahs, apspeest katu nemeeru, kas Egipte iiszeltobs ar Anglu kara-pulkeem, kas us tureni nowedami is Indijas. Fransija nefuhtihs sawus kara-pulkus us Egipti, ja preeskch tam necohdahs ihpascha waijadisiba.

Seemel-Amerika. Swebhrinato teesa atsinuſi Gito par wainigu pee presidenta Garfhelda nahwes.

Wijjaunafahs siwas.

„Waldibas Wehstnesis“ sino, fa 17. Janvari leelisiristene Ma-
rija Pawlowna, leelfirsta Vladimira Aleksandrowitscha laulata drau-
dsene, laimigi dsemdejuſi meitiae, kas dabujuſi wahrdu Helene. — Se-
natoru-reiñija Baltijas gubernās, kā „Rig. Zīga“ dīrdejuſi, tīfschoht
ustizeta senatoram geheimrahtam Manafeinam. — Firsta Suworowa
wefeliba labojahs. — Kreewijai galwas-naudas malkataju, kā „Now.
Wrem.“ sino, efoht pawisam kohpā 25 milj. 6 tuhfti. 450. —
Minſkas komerzbankā ūchinis deenās useeta sahdsiba 50 tuhfti. rubli
leelumā. Sahdsibu isdarijis kahds no bankas augstakeem eerehdneem
un aiseaidees lapās. — Schihdi, kas Kreewiju atstahjuſchi, fahkuſchi
aiseet us Seemeb-Ameriku. Nu-Jorkā ween ne fen nonahkuſchi 300
Schihdu, un 14 tuhfti. gaidoht wehl tik us naudas palihdsibu, lai wa-
retu turp nobraukt. — Is Dublinaš sino, fa Ibjrijas waldiba zaur
spionu dabujuſi ūnas, fa pastahw tahki isplatita faswehreſchanahs
Alehras, Limerikas un Korkas aprakłos. — Rihgas gubernas-gimna-
ſija ūkolas-nauda pa-augustinata 15 55 rubl. par gadu. Zaur to ar
laiku grib ūkraht buhwes-kapitalu preekſch jaunā ūkolas-nama.

Kā „Balfs“ un „Baltijas Vēstnesis“ ieturahs
pret „Latweeshu draugu beedribu“.

Kad „Balss“ un „Balt. Wehstn.“ zeen. redaktoru kgeom wairs nebij weetas „Latweeschu draugu beedribā“, tad dasch prasija: „kā nu mintahs awises istureeses pret „Latw. draugu beedribu“?“ Dohmas par scho leetu nesagahja kohpā. Daschi fazija, ka nepareisahm usbrukfchanahm, apwainoschanahm u. t. j. pr. nebuhschoht gala; daschi turpretim bij pahrlezzinati, ka to ne-atwehlehs dariht gohda prahts un peeklahjiba, kas mehds rastees pee isglihtoteem raksteem un zilwekeem. Bet deemschehl pirmajeem ir taisniba. Gohda prahtam, peeklahjibai un pat pateesibai par spihki nahza laudis raksts pehz raksta, kas fagrohfsija pateesibu un apkehfsija „beedribu“ un winas zeen. presidentu. Pat „Latweeschu Awises“, kas ne wahrdina nebij sinoufchās, ka sinamee lungi ir israiditi is „beedribas“ ahrā, tapa apschlalhtas kā ar smirdofchu uhdemi, ko „Balss“ un „Baltijas Wehstnesīs“ nu paschi ohbsdami usohsch. „Balss“ un „Balt. Wehstn.“ peepeschi ir palikuschi ka til-ko peedsimuschi behrnini, kas neka nesin no „Latw. dr. beedribas“ fretnajeem darbeem Latweeschu tautas un Latwijas labā. Wini wairs neka nesin no tam, ka no masahm abbezehm lihds pat bishbelei „beedriba“ zitk waredama ir gahdajuši par grahmatahm, kas kalpo tautas prahta- un sirds isglihtibai; wini wairs neka nesin no tam, ka „beedriba“ ir kohpdama kohpusi Latweeschu walodu, eewe hrodama walodas likumus un walodas garu, lai Latweeschu waloda arween wairak waretu peenemtees augumā un paliktu us pa-audschu pa-audsehm kā dsihwa waloda un ne wis „kā lihks, pee kura graisoht“; wini neka nesin, ka „Latw. dr. beedriba“ ir mellejuši issinaht Latweeschu tautas pagahtni, meledama pils-kalnōs fenlaiku leetas, krohdama pafakas, teikas, tautas-dseefmas u. t. j. pr., lai tauta arween wairak isglihtotohs pafchās un ne wis zitas kahdas tautas garā. Wahrdu fakoh, „Latweeschu draugu beedriba“ ir allasch Latweeschu

tautai parahdijuſi draudſigu prahſu, prezadamees par tautas plaukſchanu ahrigā un eelfchigā finā, bet ari pati palihdsedama, lai pahr Latwiju iſplatahs gaifma un kreetna buhſchana. Wiſu to „Balſs“ un „Balt. Wehſtn.“ ir pawiſam aifmiriſchi. Winu atmina ir pee-veſchi palikuſi pawiſam wahja. Bet ſtipri, lohti ſtipri ſhee laikrakſti parahdahs pee „beedribas“ nolamaſchanas, ažkengafchanas un paſch-ufſlaweſchanas jeb ſawu redaktoru uſſlaweſchanas. Wineem naw deewſgan ar to, ka paſchi rakſta, ka winu redaktori efoht flavejami tautas wihi, bet leek wehl ziteem ſawās lapās rakſtih uſſlaweſchanas rakſtus, kuroš teem „iſſtumtajeem“ leeleem tautas wihi reem (?) tohp iſſazitas pateiziōas par to, ka wini „beedribas“ ſapulzē efoht tik duhſchigi aifſtahwejuſchi „tautiflohs zenteenus“ un tamdeht efoht iſflehgti iſ beedribas. „Tauta“ tagad ſlaidri redſoht (?), ka ſtarp „Latw. dr. beedribu“ un tautu ne-efoht wairſ nekahdas faites (?). Lai tikai ſtrahdajoht tahdā pat garā tahlak, tad tauta plaukſchoht u. t. j. pr. (!!). Mehs neſpreediſim par to, waj taſ ir peeklahjigi jeb nē, kad laikrakſti paſchi ſawu ſ redaktorus uſſlawe; peedſiļwojuſchi to gan zitut nekur wehl ne-efam; bet neleegſin, ja kahdu laikrakſtu un winu redaktoru gohda prahſs wineem to aſtauſ. Ari ne-iſmekleſim, waj tee, kas tautas wahrdā (?) tahdas uſſlaweſchanas rakſta, jau ir peedſiļuſchi un ſtaigā meefā, jeb dſiļwo tikai redakzijs garā. Gax tahm leetahm mums naw nekahdas daſas. Bet weena leeta mums tadſchu ſchē ir wiſadi japeemin. Prohti: „Balſs“ un „Balt. Wehſtn.“ grib ſaweeem laſitajeem eelalt galwā, ka winu zeen. redaktori „tautiflohs zenteenu“ deht efoht iſſtumti iſ „beedribas“ ahrā, jeb tamdeht, ka wini tik duhſchigi aifſtahwejuſchi „tautiflohs zenteenus“. — To iſ hſto un weenigo eemeſlu, ka deht tee ſinamee fungi wairſ naw „Latw. dr. beedribas“ lohzeiktli, zeen. laſitaji ſinahs ne wiſ ween iſ beedribas preſidenta „atſlahtahs wehſtules Kalnina īgam“, bet ari iſ „kahda Latw. dr. beedribas lohzeiktli“ rakſta Latw. Aw. ſchi gada 1. nummuru. Schai rakſta, ko beedriba iſkatri brihdi apſtiprinahs, ſtahw ta:... .

„Bidsemas direktors peerahdijs, us nummureem un raksteem skaidri
sihmejoht, ja laikraksti „Balss“ un „Baltijas Webstnefis“ nepareisi
usbruhk wirsu mahzitajeem, skohlotajeem, tizibas mahzibai, misionei
un teesahm, un ka „Balss“ (Nr. 39.) skubina pat us nepaklausibu
waldibai (Wahzi tohpoht apkehsiti gandrihs ikkatrā nummurdā) . . .
10 us labu laimi rohkā nemito „Balss“ nummurdā atrohdotees 13
un 30 „Baltijas Webstnecha“ nummurdā 15 tahdi usbrukshanas
raksti. Tā isturedamees „Balss“ un „Baltijas Webstnefis“ raknajoht
pee Wisaugstaki eegrohsiteem fadsihwes pamateem un isplatoht netizibu
un netillobu. Wisu to eevehrojoht — „beedriba“ galu-galā nospreeda,
tahdu laikrakstu redaktorus, kas strahdā pee Latweeschu tautas pohsta,
wairs ne-usluhkohb par fawemeem lohzekleem.“

Ta leeta war buht diwejada: **waj** nu „Balſſ“ un „Balt. Wehſtn.“ grib eemelst Latw. tautai, ka ta faukto „tautiflo zenteenu“ dehl winu redaktori wairs naw „Latw. dr. beedribā“, un ſchi eemelſchana buhtu tihri meli, jo „beedriba“ nekad naw ſpreedusi par „tautifleem zenteeneem“, bet turpreti fawā pehdejā fapulzē ſkaidri leezi-naja, fazidama, ka wina ne buht nepretoja h̄s labeem un tei-zameem tautas zenteeneem, bet tikai pretojahs meleem un nepateefibai; **jeb** „Balſſ“ un „Balt. Wehſtn.“ noſauz par „tautifleem zenteeneem“ ta h̄s leetas, kuru dehl „beedriba“ finamohs redaktoru ſguſ wairs ne-uſluhko par faweeem lohzekleem. Ta tad „Balſſ“ un „Balt. Wehſtn.“ — nepareisu uſbrukſchanu mahzi-tajeem, ſkohlotajeem, tizibas mahzibai, mifionei un teefahm, paſku-binatſchanu pat uſ nepalklaufbu waldbai, . . . rakaſchanu pec Wiſ-augstaki eegrohſiteem fadſhwes pamateem un netizibas un netiklibas iſplatiſchanu — peeflaititu pec faweeem „tautifleem zenteeneem“. Zaur tam „Balſſ“ un „Balt. Wehſtn.“ pus apſlehpree „tautiflee zenteeni“ gan drusku iſſkaidrotos, bet tad wini ſtahwetū ne wiſ ween ahrpus „Latw. dr. beedribas“, bet ari ahrpus Latweeſchu tautas, aif kuras wini nu flehpjahs, ka ſaki aif ſmilgaas.

Zeen. beedri! Lohkatees, kà lohjidamees, lamajeet, zik lama-dami, Jums wijs tas nelihdsehs neneeka. „Latw. dr. beedriba“ Jums ir peerahdijsi, kà Juhfu zenteeni Latweeschu tautai ir par pohstu un famaitaschanu. Zaur pelschanahm un zaur apsweizinasch-nas raksteem, kò fazerejuschi kahdi 14 studenti un kò rakstijuschi jeb ari naw rakstijuschi „kahdi skholotaji, farmazeuti“ u. t. j. pr. un kò Juhs Scw eem redaktoreem pafneedseet par eepreezinachanu behdu deenâs an kò Juhfu palihgi isnesâ laudis, — Juhs ne-atspehkoheet to 89 wihru spreedumu, kas drihsâ laikâ israhdiées ar Deewa palihgu — ari par tautas spreedumu. Juhs zenfchatees, to iffatriis mana,

laudihm eeteikt, ka „Latw. dr. beedriba“, kas noteefaja netizibas un netiklibas isplatischanu, efoht ta wainiga, bet ka newainigi efoht tee, kas netijibu un netiklibu isplata. Muhsu laiku, paldeewos Deewam, wehl naw tahdi, kur pareisi noteefatohs war nostahdiht lauschn preefschā — ka beswainigus zeet ejuš.

„Lai ar' buhtu smalki pihts.

Wisu atklahs faules rihiš.“

Beidsoht pastahstifim schahdu notikumu: Kahdi puifcheli bij pastrahdajuschi nedarbu. Saimneeks tohs tamdehl diktis ifkuhla. Puifcheli fazehla leelas brehlas. Drihs bij klahf kahdi ziti puifcheli, kas labprahf strahdaja tahnus paschus nedarbus. Tee gahnidami nogah-nija fainmeeku, kas pretojotees wifam, kas efoht labs un kas puifchellem darohf preeku, un schehlodami noschehloja ifkultohs beedrus, gan wineem bilsites lahpidami, gan dibeniu glaudidami; — bet kuhleens palika kuhleens, un prahrigee fazija: „Tā tak reisi waijadse ja notift.“

Mehs sinam, zeen. lafitaji, ka Jums nepatihk, kad Jums pafneedsam strihdus rakstus. Neunemeet par launu, ka scho reisi wehl to efam darijuschi! Bet to turejahm par waijadfigu, lai Juhs sinatu, ka ta leeta ihsti iraid. Mehs zeram, ka us preefschu Juhs wairs neapgruhtinasim neds ar strihdu „Latw. dr. beedribas“ leetā, neds ari ar raksteem pret muhsu usbruejeem, kas, ka rahdahs, no pateefibas negrib ne finaht, bet ir lohti weikli pee leetas fagrohifschanaš.

Tā p. p. „Balt. Wehst.“ muhs ir lizis nowahrtā muhsu raksta dehl Latw. Aw. 1. nummurā („Zeen. redakzija“), bet fargahs, ka no uguns, to rakstu pafneegt fawem lafitajeem. Un „Balſ“ mums grib usteep, mehs efoht fazijuschi. „ka Latweeschi ir eeguluſchi tautisku zihniu fehrgā“, bet fargahs, ka no uguns, fawem lafitajeem fazicht, ko mehs fazijahm, prohti, ka iſklatrī tautai ir jazenschahs dabuht weenadas teesibas ar zitahm tautahm tai pafchā walsti rc. rc. Tā muhsu zeen. beedri israuj is muhsu raksteem kahdu pustekumu un ispausch par mums nefin kahdus melus, lai Latweeschi paliktu ne-ustizigi pret mums. — Tahdeem pretineekeem gohdigs zilweks newar pretotees. — Tā tad mehs eesim meerigi us preefschu; lai reij, kas grib.

Uguns un uhdens breefmas.

(Pecdihiwojums us Mifchigan-esara Seemel-Ameritā.)
(Beigums.)

Tahdā wihsē labs laiks pagahja. Wareja jau buht pulkstenis 11 nakti un wehl arween traikoja degschana tahlak. Bet fchi ilgā degschana dewa flihzejeem zeribu, jo wini zereja, ka kahds kugis, uguni eeraudsijis, nahks palihgā. Uhdens bij lohti auksis un gaiss nejauks. Jaunajai dahmai nahzahs to gruhki panest, jo winas smalkahs mee-fas to nebij radufchās. To manija ari Richters, kas pilns lihdszeetibas us fawu lihdszeetiju ſkatijahs, kaut ari to nepasna. Winsch bij tahs tschetras deenas pawadijis kuga widus ruhmēs un wina atkal dahmu kajites, tā tad wini nebij tanī laikā nemas ſatikuschees.

Richters darija winai finamu, kas winsch iraid. Wina atkal winam fazija, ka wini fauzoht Sahra Blansford un efoht bagata lauf-faimneezibas maschinu fabrikanta meita. Wina apmeklejusi Busalā radus un tad dewusees us Tschikagos pilfehtu ar Levithanu atpakał. Wina luhds Richter, kad wini tē buhtu nospreets nomirt un winsch pee dshiwibas paliktu, tad lai winas wezaleem pasino par winas nahwi.

To wisu Richters apfohlijahs ar aifgrahtu firdi, bet ari nopus-lejahs wini tahdas dohmas isrunah un dewa wini zeribu us glahbschanu. Wina palika arween wahjaka un bahlaka, un ari Richters fahka pee fewim just auksumu. Waj tad nu mums abeem tē waijadshehs mirt; abeem tik jauneem tē nogrimt breefmigōs wilnōs? Wehl ihsu laiku, un planka nebuhtu wairs nesuſi diwus dshiwus, bet lihkus. Breefmigas bij tahs dohmas, no furahm wini abi newareja tikt valā.

Sahra peepeschi farahwahs.

„Klaustees!“ wini fazija.

„Waj Juhs ko dsirdejaht?“ Richters prafija.

„Es dsirdeju runajam.“

„Paldeewos Deewam! No kuras pufes?“

„No turenies! Klaustees, tagad atkal runā.“

Ari Richters dsirdeja runajam; bes tam winam likahs, ka kahds fugis tuwumā.

„Palihdseet, glahbeet, ſchurp ar laiwi! Palihdseet, glahbeet!“ Richters Kleedsa zif waredamā.

Laiwa nahza arween tuwak, bet wehl nebij redsama.

„Mums tē labak newajadseja nemas lawetees.“ kahds wihs fazija. „Pee johda, kad mehs nebuhtu us uhdena, tad warenum teift, ka seme apalki kahjahn deg. Mums it jastieidsahs!“

„Us preefschu!“ kahds zits fazija. „Japalihds teem, kas fauz pehz palihga.“

„Waj Juhs pateesi to gribet, Braun? Nu tad manis pehz! Labak, kad mehs pee ta fahdhetā kuga pawifam nebuhtu pecturejuschi. Mehs zaur to efam wefelu juhdi no zela noklihduſchi, un lihds puſnakſij mehs fawu mehki neſafneegſim.“

„Efeet bes behdahn, Greeleij!“ Brauns fazija.

„Palihdseet, glahbeet!“ Richters atkal Kleedsa.

„Nu, kur tad Juhs efeet?“ kahds prafija parupjā balsi.

„Sché!“ Richters atfauzahs.

Tā ſchā azumirkli leela ſcheggelaiwa pefbrauza un buhtu gandrīhs planku ar abeem peldetajeem nogremdejuſti.

Richteram isdewahs ar weenu rohku fakert pafneegto tauvu, ar ko planka pee laiwas tapa pefwilktā klahf. Pappreefschu eezebla Richteri laiwa, tad jauno dahmu.

„Tā ir ſmalka dahma! Tā nu Juhs redseet, Greeleij, waj tas nebuhtu launs bijis, kad mehs winai buhtu lahwuschi noslihkt?“ Brauns fazija.

Wini bij kahdi pеezi wihs tаi ſcheggellaiwa, labi apgehrbuschees zilwei, kas ne-iffatijahs kа ſugeneeki jeb laiweneki, bet kа pilfehtneeki.

Laiwas pawehletajs, ko par Braunu fauz, bij ſkafits ſungs, ar melnu bahrſdu, un likahs buht pahri par 40 gadeem. Wini pеezi wihs bij apbrunojuſchees ar rewolwexeem un duntſcheem; bes teem erohtſcheem ari daschas peelahdetas flintes bij laiwa.

„Kahds bij ſugim wahrds, kas fadega?“ Brauns prafija.

„Tas ir damſkugis „Levithans“, kas brauza no Bufalas us Tschikagos pilfehtu,“ Richters atbildeja.

„No kam tad nelaimē ifzehlahs?“

„No petroleum, kas aifdeghs. Kā dsirdeju, efoht bijis 1500 muzu.“

„Waj dauds lauschn noslihka?“

„Masakais ſimts zilwei; warbuht wehl wairak.“

„Waj kapteinis ar?“

„Nē, winsch isglahbahs ar kuga laudihm eelſch laiwham.“

Richters iſteiza Brauna, kas winsch un ta dahma, un luhds, lai winus abus nowed us tuwalo ohstu.

Brauns kratijs galwu un fazija:

„Nē, Jums waijag druszin pafeestees. Es daschu eemeflu dehl newaru braukt us ohstu, bet es zitur kur braukſchu. Un tas Jums ir wifis weena alga, kad tik Jums dſihwiba ir isglahbta.“

„Es Jums lohti pateizohs par muhsu isglahbſchanu. Kad aifbraukſeet us Tschikagos pilfehtu, tad dabuſeet par to atlhidſinachanu,“ Richters apfohlijahs.

„Nē, nē! Nerunajeet no tam! Mehs nekad us Tschikagos pilfehtu nenonahſim un nerchkinam ari ne us kahdu atlhidſinachanu,“ Brauns fazija.

„Us preefschu Greeleij! Stuhrejeet arween us ſeemela-wakareem! Us to ſalu!“

„Kā pawehleet,“ Greeleij's atbildeja.

„Us kuru ſalu Juhs ſtuhrejat?“ Richters prafija.

„Juhs to tuhdalin redſeet,“ tam ſtrupi atbildeja.

„Waj tas nebuhtu labak bijis, kad Juhs wehl kahdu puſtundu buhtu apkahrt braukſchi? Warbuht wehl daschi nelaimigi peld us kuga gabaleem, noſalūſchi un bes ſamanas. Tas gan buhtu zilwei peenahkums!“ Richters fazija.

„It rikti, mans ſungs! Bet preefsch tam mums pateefi maſlaika. Pateizeet Deewam, ka Juhs efeet isglahbti! Kad es tē nebuhtu klahf bijis, tad es Jums ſwehru, mani draugi nebuhtu Juhsu pehz uſkawejſchees.“

Tee ziti tschetri palohzija galwu, it kā fazitu, ka Brauna taſtniba.

Richters zeeta kluſu. Winsch newareja isprast, kas tee par zilweeem, kuru warā winsch ar fawu isglahbto draudſen atradahs. Sahra ſehdeja willainā deki eetinuſees, ko winai Brauns bij pafneedsis.

Uguns blaſmas no ſadeguſchā kuga palika arween masakas un heidſoht pawifam paſuda miglā. ſcheggelaiwa arween pastahwigi no puſlihds leela wehja dſihla peldeja us ſeemela-wakareem.

Pehz wairak kā puſtundas laika Brauns fazija: „Tagad mums jau waijag buht falas tuwumā. Busnaks jau ir pahri. Iſkareet lukturūs!“

		Gedishwotaji.
Limbashu	draudse	8,549
Umurgas	"	7,210
Rujenes	"	17,567
Walmeeras	"	9,817
Diklu	"	3,303
Straupes	"	9,618
Leepupes	"	5,610
Leel-Salazes	"	9,103
Mas-Salazes	"	11,218

Zehsu aprinkī.

Dhgeres	draudse	6,278
Lasdones	"	5,286
Skujenes	"	6,483
Kalsnawas	"	3,216
Leeseres	"	5,837
Ahraischu	"	4,056
Westeenes	"	3,202
Wez-Peebalgas	"	7,921
Taun-Peebalgas	"	9,316
Leepkalnes	"	4,374
Raunas	"	12,171
Dscherbenes-Drustu	"	6,163
Zefswaines	"	12,442

Walfas aprinkī.

Welanas	draudse	3,392
Ehweles	"	3,755
Gaujenes	"	6,399
Leijaismuischās	"	19,847
Trikates	"	8,967
Tirsas	"	6,146
Lugashu	"	3,711
Aluknes	"	16,618

Bes tam wehl is schahdahm draudsehm skaitischanas panahkumi finami:

	Gedishwotaji.
Leelwahrdes	draudse 5,617
Zarnikawas	" 744
Aumeisteres	" 3,040
Smiltenes	" 9,532
Seltina	" 5,102
Kanapejas	" 8,252
Tarwastas	" 8,418
Matischu	" 4,871
Rubenes	" 3,805
Bartolomejas (Pallamusse)	" 5,163
Zehsu	" 8,402
Slohfas	" 6,300
Suntaschu	" 5,343
Mahipils	" 5,766

Atbildes.

Pur-upes Pehtschēnam: „Dohmas“ reisi lasifeet.

Wenam par daudseem: Pateizamees; labi!

—i—s—: Bar Juhsu zeen. mahzitaja aisefchanu jau esam snojuschi. Preezajamees lihds ar Jums, ka mahzitajs vee Jums atstahjis tahdu mihle-stibū. Beram, ka ari ar jauno buhfeet pilnigi ar meeru.

Wezajam plahpim: Lohti flikki, ka „refnais R“ us behrehm vee „sahgu meisteera“ til nekreetni uswedeess; bet tāhs deenas nopeetniba ne-atakuu par to leetu „Avisēs“ runaht. Dauds laimes jaunajā gadā!

Weesturam: Dseijsolitis ari mums itin labi patihl, bet masahs ruhmes dehl newaram uskent wifas mihlesibas dseijinas. Kad „Latv. Aw.“ buhru til leelas, ka „seltenishu firfninas“, tad tas gan waretu notilt.

Latv. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludināschanas.

Sludinajums.

Kursemes vilsehtu hipoteku beedribas direktija, dibinadancees us beedribas statutu 80. g. dara vispahrigi finamu, ka sch. g. 7. Janvarī, kaijā direktijas fehbeschāna ar notarius-publikus pedalischanohs, Kursemes vilsehtu hipoteku beedribas kihlu-grahmatas išlohsejoht, winneja schahdi nummuri prohti:

1) metala kihlu-grahmatas:

Lit. C. à 100 rubl. № 0214 (1881) 0242 (1879), 0388, 0408 (1881).

No senakahm lohsechanahm naw wehl lihds schim brihdin preelsch ismalkaschanas eesneegtas:

a) metala kihlu-grahmatas:

Lit. C. à 100 rubl. № 0214 (1881) 0242 (1879), 0388, 0408 (1881).

b) kredita kihlu-grahmatas:

Lit. A. à 1000 rubl. № 1381 (1881). B. à 500 № 0258 (1881), 0587 (1878), 0961 (1880), 2205, 3028, 4915 (1881).

Lit. C. à 100 rubl. № 0073 (1879), 0459 (1881), 0553 (1878), 0629, 0857, 0946, 0965, 1244, (1881), 1443 (1878), 1487, 1506 (1879), 1516 (1881), 1520 (1880), 1621 (1878), 1635 (1881), 1669 (1879), 1751 (1881), 1888 (1880), 1914 (1878), 1941 (1880), 2188, 2403, 2527 (1881), 2564, 2612 (1879), 2636 (1881), 2717, (1879), 3143, 3277, 3546 (1881), 3565 (1880), 4006, (1881), 4377, 4555 (1880), 4744, 4821, 5481, 5809, 5835, 6414, 6450, 6575 (1881).

Gads, no tura 12. Junija sahtotees kihlu-grahmatu anglu neschana beigusees, ir vee peenahzigeem nummureem eeltegumos peshimheits.

(№ 61.) Zelgīvā, 14. Janvarī 1882.

Presidenta weetā: Direktors Kienis.

Sekreteeris: Melville.

Pee Zehlabmuishas pedesrigais lailatais pahris Dahwus un Lihje & nospe ir zaur sarakstu pee Zehlabmuishas pagasta-teesas 1874. gadā, to pee Brambergu pagasta pederigo Dahwu Neuland par ihsta behnu peenehnuschi un zaur leezeneekeem apahdischi, ka wini Dahwu Neuland jau tai laika preelsch sahdeem 8 gadem ihsta behnu meetā peenehnuschi un wini ka savu behnu audsinajuschi; kamdeht tad Zehlabmuishas pagasta-teesas vifus tohs, tam pret schō adopteerechānu lāhdī eemesli zelā buhru leelami, zaur schō usaizina, lai tee savus eemeslus weenigi preelsch tam iſlīta terā, 13. Februāri 1882. g., vee schihs pagasta-teesas peenestu, turksht pecteikdama, ka vee schihs termina nekēdās wehlas peeneschanas schihs leetā netiks wairs klauftas, bet adopteerechānu no teesas vifus par noslehtu tils issagita.

Baltuschos, 19. Decembris 1881.

(№ 143.) Preelschfchd.: D. Kraft.

(S. W.) Tees.-Scrihw.: A. Hellmann's.

Kursemes fawstarpigahs krusas-aydrohshinachanas beedribas direktija dara zaur schō vispahrigi finamus schahdus, no winas taijitohs

nospreedumus:

1) kad us 2. Decemberi 1881. g. nolikta generalsapulze bij apmekleta gandrīz tilai no beedribas pahrvaldes = eerehdaceem ween un tamdehs netifa notureta, tad ir nu nolikta wehleksiga generalsapulze už zetortdeem, 18. Februāri sch. g., un teek beedribas lohzelku lungi, kam balsa teesiba, zaur schō luhgti, lai tee labi leelā skaitā minetā deenā, pulsti. Sās pēzpusdeenā, eerahtoħs kreditbeedribas lokali.

2) Kad — ne-eewehrojht beedribas Sludinajumu Gubernas un Latveishu Awizēs no 23. Septembra 1881. g. № 75. u. t. pr. un № 38. u. t. v., wehl arween wairak lohzelku nam kāfē samatfajuschi to valat valsu no 38 proz. no aydrohshinachanas summas, kas tāta noteikta už pahrvaldes-padohmes spreedumu, tad tee teek zaur schō usaizināti, lai mineto makfachānu tādara bej faweschānas, un wehlaikas lihds 15. Merzā sch. g., jo zitadi wina tiks veedsihta no teesas pu-tes — zaur iſklašānu, ka tas statutu 42. g. iſteits. — Lai eemakfachānu buhru weeglaiki iſdarama, beedribas kāses-pahrvaldei ar wehlehts, ka wina ihpaschi schō reissi ari naudu war fawem, tas teek suhita pahr pasti.

Direktors: G. grāfs Lambdorff.

Bez tam, kad Bauskas pilskunga Ruh-

gumi-Witte mahju fainmeets

Mahrtinsch Jansohns

Novembra mehnes p. g. nomiris, teek no krohna Bauskas pagasta-teesas vifus parahdu nehmeji un parahdu deweji zaur schō usaizināti, fawas parahdu prāfshanas un fo-

wars parahbus vifus wehlaikas 18. Merzā sch. g., tā iſlēhgschanas-terminā, vee schihs pagasta-teesas vifoh.

Bauskas krohna pag.-teesā, 22. Decembris 1882. g., vee schihs pagasta-teesas vifoh.

(№ 440.) Preelschfchd.: J. Brigder.

(S. W.) Tees.-Scrihw.: J. Kweesis.

Mundales

fawstarpigahs valihdsibas un frāfshanas tāse usaizina wifus fawus beedrus, dehl gada-rehlena nonemšchanas, weena direktora un revidēntu wehlekschanas, 29. Janvarī sch. g. Mundales teesas-namā, pulsti 108 no rihta, eerahtes.

Mundales teesas-namā, 5. Janvarī 1882. (№ 9.) Direktors: C. Weismann.

" " J. Bokke.

Kaseeris: M. Schlossberg.

Wez-Platones pagasta-teesā dara finamu, ta Wez-Platones muščā natū us 12. Janvarī weena

bruhna Fehwe

ar aizjhugu ir eeradusees; tamdeht teek tabdas ihpaschēts užaizināts, 11. Februāri p. g. vee schihs pagasta-teesas eerahtes, fawas pēz-rahdischānas west un pret sludinachanas naudas un barofchānas atīshdīnachānu fawu mantu preti nemt. — Natās ir ari atrasta dačada masa mantiba un weens neleels funitis.

Wez-Platone, 14. Janvarī 1882. (№ 1.) Pag.-teesas wahrdā:

Tees.-Scrihw.: A. M'en.

Kalnamuščas pagasta-teesā, Dohbeles apriki, usaizina schēs. Jaun-Gavilu mahju ihpaschēts, nel. Sahmela Gettnera parahdu dewejus un nehmejus, 23. Janvarī 1882. g., vee schihs pagasta-teesas pecteilees un fawus peenehnus usdoh.

Augšējā deenā nepeemdelejuscheem parahdu dewejus schihs teesas uslīts wehlaikas iſlēhgschanas turpīti parahdu nehmejus fohdīhs ar diņkārtīgu parahdu samaksu.

Kalnamuščas pag.-teesā, 22. Decembris 1881.

(№ 440.) Preelschfchd.: J. Brigder.

(S. W.) Tees.-Scrihw.: J. Kweesis.

Balji un malfa,

tā art dehti ir vahrohdamī. Zelmu-mahjas apakšī Santēs. Klahtatas finas turpat vee grameela.

Iſlohetahs kihlu-grahmatas kihls sch. g. no 12. Junija sahtoht bej faweschānas veez vini iſmalkas un no schi termina sahtoht vini nenesihs nefahdus anglus. Iſrahdamī kihlu-grahmatam ir japecleef slāht veederigee taloni un kponi.

Kurjemes haustarpigahs ugums = apdroh-schinaschanas beedribas direktsja nsaizina zauri scho wijsus tohs, kas pei winas apdrohchinajuschi opfahrtbrautzamahs

Lokomobiles,

Iai winai zauri rafstā daritu finamu, waj apdrohchinatahs lokomobiles ir tikai preeksch pašču bruhka ween, jeb waj winas ari teek leetatas preeksch ihnohmaschanas. No kam lihds minetam terminam tāhdas finas nebūtu eejuhitas, tīts eekatihts, ka lokomobiles, bes pašču bruhka, ari teek leetatas preeksch ihnohmaschanas.

Jelgavā, 16. Janwari 1882.

Darba-wedējs-direktors: Derschau.
Nr. 6740.) Sekreteeris: E. Nelinis.

No trohna Grzogu-Lapskalnes pagasta-waldes teel wijs pei schi pagasta peederige, vilnōs gabōs būbdamee lohzeili usaizinati, 4. Februarī s. g., vultsten 80s no rihta, pei schihs pagasta-waldes dehl desmitneefu (delegiru) wehlechanas bes atrauschanas atnahst.

Grzogunuschaas teef.-namā, 15. Janwari 1882.

(Nr. 11.) Pag.-wez.: A. Jelschewits.

(S. B.) Pag.-strīhw. w.: G. Valdring.

Skrundas pagasta-walde zauri scho wijsus pei Skrundas pagasta peederigohs, 1861. g. dīmūschohs

wihreeschus,

Kureem 1882. g. kāra-deeneitā ja-eectahjās, usaizina, pei winas hebatais lihds 20. Vēzamī sāb. g., dehl eeraftschanas fāfankschanas-līstē, meldeees.

Skrunda, 12. Janwari 1882.

(Nr. 50.) Pag.-wez.: R. Behr.

(S. B.) Pag.-strīhw.: G. Uecker.

Zauri pei schihs pagasta-teefas no kārni-teeen; leezeneekem israhdahs, ka pei Brambergu pagasta peederigais neprejees Janis Šivot iau preeksch wairak gadeem pei ta pašču pagasta peederigā laulātā pāheia Jahnā un Greetas Jürgenjohn dehl, Jani, bēhrna weetā peenebmis; — tamdehl usaizina trohna Brambergi pagasta-teefas, Dohbeis aprīki, wijsus tohs, kureem buhtu tāhdas erinās schini lectā, 20. Februarī sāb. g. schihs peeteestees, jo wehlaik netils neweens wairs klaujīhts.

Fālgrāhvē, 15. Janwari 1882.

(Nr. 12.) Prelekscheld.: D. Kronberg.

Strīhw.: J. Koch.

Wez-Platones Jenkel-Galla mahjās it Septemberi mehniesi p. g. weena

bruhna dohle gohws

peelkhdui. Kas dohmatu to gohwi par hawni fāhmeht, teek no Wez-Platones pagasta-teefas usaizinahts, 11. Februarī sāb. g. schihs eerafas, fāwas peerahdīschanas west un pret gohws fanemīschana — ihndīschanas naudu un bārošchana atlīhdīschana. Wez-Platone, 31. Dezemberi 1881.

(Nr. 369.) Pag.-teef. wahrda:

Teef.-strīhw.: A. Allen.

No Galamūschaas pagasta-teefas teek zauri scho finams dārihts, ka wina 28. un 29. Janwari 1882. g., vultsten 100s no rihta, Galamūschaas Stabargu mahjās nokultūtus un

nefūstītus linus,

zuhlas, aitas, iohsas un božchadas wirtschafts-leetas wārakfāhīschana pret tuhdat aīmāschanas vārdohs.

Galamūscha, 15. Janwari 1882.

(Nr. 4.) Prelekscheld.: F. Sīhīch.

(S. B.) Teef.-strīhw.: J. Strautins.

No Melchamūschaas pagasta-waldes (Dohbeis aprīki) teek wīseem ahrpus pagasta dīshwo-dameem schi pagasta lohzeileem zauri scho finams dārihts, ka no schi brīhīcha wina tīt

treshdeenās

ween galvās-naudu fanems un vāses ijdohs un zītas deenās to wārs nedarihs.

Melchamūscha, 7. Janwari 1882.

(Nr. 12.) Pag.-wez.: R. Ohjhenee.

Strīhw.: O. Kīrīch.

Augiā-Āurēmē, Stellesmūscha, Blūtīs aprīki, teek

fēnn. mahjas
lihds ar peederigahs plawahm, tārūneem un mesħu, ar labi eastrādatu seemas-schjū, sem leetem nolihgumeem preeksch Jurgēem 1882. g. par dīmūt vārdohtas. Tuwatas finas vāsneebi mūsīchās-wālīschana.

Abr. Steinerhe p. Illust.

23. un 24. Janwari 1882.

Latveeschu

teateris

Tukumā.

23. un 24. Janwari 1882.

! Tukumneefem!

par laipnu eeweħrofchanu.

Zauri tāfniba, fa es pei 23. un 24. Janwari Tukumā isrihkotahm teatera israhdičhanahm veebedrojess; tadeht ari nestahwu it uelāhdā fakara ar īchim israhdičhanahm.

Adolfs Allunans.

10 rubli

pateizibas-algas tam, kas skaidras finas war usdoh par sagtu fabatas-pulssteini. — Sīmes ir schahdas: enturis, ar dubult-tāpeli, Aleksandera II. portreju un eelsch-pusē us kāpseles Novotorfska pulsa 3. rohtas felbwebla B. Dūltschewskā wārdi. Finas ia-usdoh Jelgavā, Leelāja eelā № 44.

Zauri scho daru finamu, fa es kuldiga ehem ujmetees par

dakteri

un dīshwoju tai dīshwokli, Kosacka namā, kurā lihds schim dakteris Peiningen dīshwoja.

H. Rosenberger.

Dehl eeweħrofchanas!

Zauri labu darba-wedeju man eespehjams sawu weikali west tāhlaču, un tamdehl, labu apdeeneschau pējohlidama, peedah-wajui zeen, publikai daſchadu alu, schnap-fus un wihsus no wiſlabatāhym Jelgavās un Rīgas firmahm.

Anna Grandau, Jelgavā, Strīhwera eelā № 39, pei Latv. bāmīzās.

Seimes pahrdohfchana.

Weens

seimes=gabals,

lahdas 168 puhra-weetas leels, teek pahrdobts pa gabaleem no 9 puhra-weetahm sahkoht un wairak, 1 wersti no Kurjemes rohbeschas un 2 werstes no Scheimes; apšķatīschanas lihds 15. Aprilim latru deenu. Peeprijschana — Scheimes apteek.

Jelgavā teek lehti pahrdohis weens

īhpaschums,

leels lahbas 4000 kwadrat-pehdas — dīmīta grūns — ar maiu emakfu. Tur atrohdahs wez, eentīgs labības-weikals ar 1 spīkeri, 1 diwtahīchu un 1 weentahīchu eedīshwojano namā, ar wesħusū un kutscheera istabu un wiħam wiħajdīgħam vagalma-ehħāħ, 2 dahrseem un wairak-puħra-weetahm plawas. — Tuwatas finas dabunamas pei F. W. Knoch fga, aif Annas wahrteem.

Wiseħas grāħmatu-boħdés dabunamas:

Preeksch eesweħti jameem behrueem:

Mans behrns, dohd man tawu firdi

Matsa 15 kap.

Latveeschu

walodas mahziba

gada skohlahm.

Sorakstijis

J. Spiejs.

Matsa 25 kap.

Īħsa geometrija

jeb

ruhmesmahziba.

Wiħwajadīgħalħas mahzibas par l-hinnejah, wienleem, platiħabu un fermeen, lihds ar winu apreħliniħ, preeksch draudsekkohlahm no

J. Bantina.

istħoljaqha im-egħġejja Mistratt.

Matsa 30 kap.

Arfli

no tħallax d'sħejja, ween- un dimjuħqgu, kā ari no teħraħda, 4-leħmeħu loħbičħanas un fħels-saħħas arkli, ekspatori peħz jaunakħas konstruksijs, va' leħtaħaqħiż żenahm ir-dabuji Jelgavā pei J. Hansberg tunga, Schojjas eelā, pei pirmiä werstes ħażi, Birona tunga namā, kā ari Bausħa pei kalko-meistru Hansberg. Ahi luuħdu weż-żohs arkli pei laika peewest preeksch fata-schħanas.

D. Hansberg.

Brambergu labdaribas beedribba fapulze swieħtd, 31. Janw. 1882. g., pulsi. 120s pusb, Jelg. pei S. Weinberga fga.

Drubħis pei J. W. Steffenhagen un debba.

(Ieħġi kliet peelikumis: Semkohpiba un faimnezzija.)

Jaunās mitenes,

la Jelgavas skohlas apmel, atroħi labu ismihha S. Weißtēs eelā № 23, ehrvergi, ar bei pējona; turpat ari war jehħi-hanu im-zitru roħħas-darbiex ċemħażżeen.

semin. mahjas

lihds ar peederigahs plawahm, tārūneem un mesħu, ar labi eastrādatu seemas-schjū, sem leetem nolihgumeem preeksch Jurgēem 1882. g. par dīmūt vārdohtas. Tuwatas finas vāsneebi mūsīchās-wālīschana.

Abr. Steinerhe p. Illust.

No jenuses atweħħihs. Jelgavā, 18. Janwari 1882.

Beelikums, peē Latweeschu Alwischu Nr. 3. — 1882.



Nahditajs: Sina. Uf jaunu gadu. Kā waram salmus
2c. Par kontposta ic. Lehta laika-glahse.

jas un Sibirijas ne-istaifa pahraf par 85 tuhfst.
rubl.; tas naw wehl ne pilnas 20 kap. no de-
fetinas.

C i n a.

Kaukaimneezibas darbu nodata dohd
skaidras finas, zil Krohnam semes un kā ta
isdalahs daschās gubernās. Eiropas Kreewijā
Krohnam pawifam 3 milj. 423 tuhfst. 528
defetinas semes, kas pawifam eenefs 3 milj.
895 tuhfst 302 rubl. gadā. Wiswairaf se-
mes Krohnam peeder Samaras gubernā: 1 milj.
107 tuhfst. defetinu; Astrachanas gubernā: 675 tuhfst. defetinu (ta ir wiſu flīktakā seme,
jo Krohnam wairak ne-eenefs kā tikai 20 ka-
peiku no defetinas); Kersonas gubernā: 344
tuhfst.; Taurijas: 227 tuhfst.; Saratowas: 200
tuhfst.; Orenburgas: 148 tuhfst. 20; Permas:
140 tuhfst.; Jekaterinoflawas: 102 tuhfst.;
Gorkowas: 94 tuhfst.; Tambowas: 79 tuhfst.;
Widsemē: 65 tuhfst.; Befarabijas: 58 tuhfst.;
Kursemē: 57 tuhfst.; Woroneschas: 19 tuhfst.;
Wjatkas: 16 tuhfst.; Nowgorodas: 18 tuhfst.;
Minskas: 12 tuhfst. Zitās gubernās ir ma-
sał nela 10 tuhfst. defetinu Krohna semes.
Starp tām skaitama Uſas gubernā, kurā ta-
gad tikai wehl 18 defetinu Krohna semes atlizis,
no kurahm gada eenehmums fanahf pee 18
rubl. Kaukasiu un Sibiriju eevehrojohf, atroh-
nam Stawropoles gubernā 112 tuhfst. defetinu
Krohna semes; Terskas gub.: 107 tuhfst.; Tom-
flas gub.: 242 tuhfst.; Semipalatinaskas no-
wadōs 226 un Turgajas apgalabalā tikai 3 de-
fetinas. Wiſs eenahkums kohpā no Kaukasi-

Uf jaunu gadu.

Wezā gada beigas un jaunā gada eefahkums
ir ihpaschi tas laiks, kur fatrem peenahkahs
luhkotees wiſpirms atpakał uſ nodſhwoto gadu
un tad skatitees uſ preeſchu nahkamibā jeb ja-
najā gadā.

Kad luhkajamees atpakał pagahjuſchā gadā,
tad waram fazibt, kā pagahjuſchais gads bij
preeſch mums ſemkohpjeem daschā ſinā ihſti
gruhts gads, tā kā to, kā wiſch mums at-
ſtahja, jutifim wehl deewsgan ilgi jaunajā gadā.
Ne-isdewigis un preeſch daſcheem ſemkohpibas
darbeem pat ſkāhdigs gaiſs padarija muhsu
plauju ſtipri wahju un maſnaja lohpu ehdamo
muhsu Baltijā — gandrihs nepaneſami. Ar
raifehm un ruhpēhm buhs dasch labs ſemkohpis
atwadijees no wezā gada un ar raifehm un ruh-
pēhm luhkofees dasch nahkamibā. Lai nu ari
raifeis un behdas naw kā vihſchli un putekli
aipuhſchami prohjam, tad tomehr mums ari
newaijag no wiñahm ſautees nospeetees un ap-
gruhtinatees, bet waijag ar wiſeem ſpehkeem
kertees pee darba. Tik tas ir aiftahs, kas
pats ſewi atſtahj.

Leelakai dalai ſemkohpju waijadſehs jaunajā
gadā apdohmigi un uſmanigi luhkoht uſ wiſu,
kas ween wiñu fainneezibā nahks preeſchā, un
newarehs it nela aiftah ne-eeweħrotu. Šem-
kohpiba ir ihpaschi tas amats, kūrā no wairak

māsahm leetahm isnahk weena leela leeta, — waj nu laba, waj flitta. Semkohpim waijag jo zeefchi luhkotees us fawu faimneezibū, un par wiſahm leetahm waijag lohpu ehdamo kahrtigi eedaliht un paſcham katra deen redſeht, fa nedohd wairak la noliktu daku, jo zitadi buhs gruhti lohpus lihdī paſafarai iſmitinaht. Lohpu ehdamā truhkums ir dauds ſliktaks neka māisēs truhkums; naudu un māiſi mehs waram eetapinah tpee labeeem draugeem, bet lohpu ehdamo newaram dabuht ne no weena. Zerefim, fa jaunais gads mums atneſihs laimi un ſwehtibu, un fa wiſs iſdohſees dauds labaki neka wezajā gadā. Bet puhleſimees ari turpmak jo wairak un mehginaſim iſdariht pareiſi fawu uſdewumu; paſtrahdaſim wiſus fawus darbus iſtā laikā, par labu mums paſcheem un muhſu tuwaleem un par ſwehtibu wiſai walſtij. Ar ſchahdahm wehlefchanahm, ſchahdahm zeribahm un ſchahdahm apnemfchanahm eestahjamees jaunajā gadā un uſſauzam no wiſas ſirds ſaweeem darba-beedreem: „Sweiki jaunajā gadā!“

• Kā waram falmus pareiſi iſleetah.

Pagahjuſchais gads bij lohti plahns gads tpee lohpu ehdamā, un ihpaſchi bij mas falmu. Schē nu waijadſehs parahditees, waj ir taſniba faſamam wahrdam: „Ar pulku war iſtikt un masumu ir ja-iſteet“. Tahdās faimneezibās, kuraſ ir mas lohp̄ baribas, ir falmi leelu-leelaſ palihgs tpee lohpu mitinashanas; tik waijaga ar falmeem diſhwoht prahtigi. Kas to masumu, kas wiſam ir tpee rohkas, pratihs prahtigi iſleetah, nejutihs nekahdu leelu truhkumu un tam newaijadſehs lohpu ſkaitu ſtipri maſinaht. Salmi wehrtibu tpee lohpu baribas ne-atswer it nekas zits. Lohpu pareiſa iſmitinashana naw bes falmeem nemas eefpehjama. Salmi fatur fewi ſlahpekkainu un no ſlahpekkaihru baribas ſpehku, par ko runafim turpmak. Salmi fatur ari ſagremojamas kohka dasas un nedifhwas uſturas weelas, kas ir lohti derigas lohpa mahgai, un ihpaſchi atgremotajeem tohs war ſikt ſlaht tpee ſpehzigas baribas.

Kad grib falmus preeſch lohpu baribas pareiſi iſleetah, tee ir ja-iſdala diwās dasas:

1) Pahſchu-augu falmi, kas naw jaſagreesch ekſelds, bet ir labaki jadohd tāpat gaxi.

2) Steebri-augu falmi, un no pehdejeem atkal a) ſeemas-labibas falmi un b) waſarejas falmi.

Pahſchu-augu falmi ir ihpaſchi lohti derigi preeſch aitahm, un wiſau baribas wehrtiba lihdsinajahs gandrihs ſeenam un ahbolinaam. Meeschu un ausu falmi ir atkal iſtī derigi preeſch gohwihm, tapehz fa tee ir mihiſtī. Rudſu un puhrū ſalmi ir derigi preeſch firgeem, jo teem ir ſtipraki ſohbi un war falmus ſmalkaki ſakohſt. Zeetee ſeemas falmi ir ari tapehz preeſch firgeem derigi, fa tee ehdoht tohs labaki fajauz ar feekalahm, un feekalas paſhds mahgai bāribu ſawahrift.

Kad apſlatam wiſas falmu ſortes un ewehrojam baribas wehrtibu, tad naſlam tpee ſchahda gala-ſpreduyma: Pahſchu-augu falmi fatur 5 lihds 27 prozentes ohlaſ-baltuma un feera dasas, 1 lihds 2 prozentes tauku, 27 lihds 38 prozentes beſſlahpekkainas weelas un 33 lihds 42 prozentes kohka ſchkeedru. Steebri-augi fatur 2 lihds 4 prozentes ohlaſ-baltuma un feera, 1 lihds 2 proz. tauku dasas, 33 lihds 47 proz. kohka ſchkeedru un atlikums ir pelnu dasas.

Salmi fatur tik tad wiſas ſchihs uſturai derigahs un waijadſigahs weelas, kad tee ir labi un iſtā laikā eewahkti.

Tik ilgi, kamehr muhſu faimneezibas nebuhs paſrlabotas, un kamehr nebuhs eeriktetas waijadſigahs ekſas, kur war labibu drihs pehz plaujas eewest un nolikt apalſch jumta, lai falmi netohp no faules un wehja padauds iſkaltei un lai leetus un negaſſ tohs newar padariht ſliktus, tik ilgi waijadſehs ſemkohpim tpee plaujas jo zeefchi luhkoht us diwi leetahm:

1) Waijaga gahdaht par to, fa war eewahkt falmus, kamehr tee augoht naw par dauds no-nahkuſchi. Schō war panahkt zaur tam, kad labibu plauj pussatu, jeb tik-ko graudi ir pilnigi aifnehmufchees. Naw ne buht jabaidahs,

ka zaur tam labibu famaitahs, jo graudi eenah-fahs-pehzak falmos un ir wisi pilnigi un ne-isbirst.

2) Tikklihs kā labiba ir faufa, tad jawed eelchā. Newaijaga tik eewest par ahtru, jo tad falmi paleek flifti un fahf peleht; bet newaijaga ari par dauds ilgi tureht us laufa, lai faule un wehjch falmus ne-iskalte. Slikti, sapelejuschi falmi flahdē lohpa wefelibai, jo tohs sagremojoht iszelahs, lohpa eelchās fahdigi twaiki, un par dauds iskaltschi falmi pa-saudē dauds no fawa spehka.

Sihmejotees us tam, kā falmi ir wišlabaki islektajami, kahdi falmi katrai lohpu fahkirai ir derigi un kā tee ir lohpeem pafneedami, waram pehz peedfahwojumeem fazijht, kā tas noteek jo derigi fchahdā wihsē:

A. Preeksch aitahm. Aitahm ir, kā jau augschā minehts, jo derigi falmi no pahfshu-augeem. Zaur tam, kā pahfshu-angu falmi satur fewi wairak usturas weelas, newaijaga pee teem likt klahd dauds spehka baribas. Aita war ar fawu purinu ismelleht wišmasako lapinu un ar faweem afeem preeksch-sohbeem to fakohst fmalki jo fmalki. Zitus falmus war fneegt ari aitahm, lai tahs no-ehd rohgas un tahdā wihsē ne-aiseet bohjā neweens graudinfch, kas kuloht palizis. Ekselus war tik tad doht aitahm, kād ir manams falmu truhkums. Ar eksleem tohp aistaupihts lohpu ehdamais un ari falmi. Pirms aitahm ekselus leek preekschā, waijaga tohs papreeksch fapluzinaht. Kas negrib, uhdeni wahroht, mallku tehreht, war ekselus fapluzinaht zaur pafchafarfschanohs. Lai to waretu padariht, waijaga ekselus fajaukt ar fmalki fakapateem fakau-augeem, aplaistiht ar uhdeni un falift tschupā. Bebz 2 deenahm tohp ekseli zaur fakarfschanohs tikpat mihfsti, it kā buhtu pluzinati ar karstu uhdeni. — Bei tam wehl buhtu peeminams, kā tad, kād nemas wairs naw zitas baribas, aitahm ari war doht apschu, klawu un leepu lapas.

B. Preeksch gohwihm. Preeksch flauzamahm gohwihm der wišlabaki meeschu falmi. Tapehz ari tahdās faimnezzibās, kur dauds gohwos-lohpu un kur ar meeschu falmeeem ween

newar istikt, waijaga tohs doht tik weenigi flauzamahm gohwihm. Alusu falmi gan dohd wairak fweesta, bet fweestam ir paruhkta garfcha. Salmi, kas ir auguschi falkainās weetās, ir preeksch fweesta tee wisi labakee. Kad dohd grīku falmus, paleek masak peena. Wišlabaki ir, kad gohwos-lohpeem dohd falmus — sagrestus ekselos. Ekselus newaijaga greest par dauds ihfus, jo gohwos-lohpi atgremojoht spehj falmus deewšgan fmalki fakohst. Ekselus war tāpat fapluzinaht, kā jau fazijahm augschā preeksch aitahm.

C. Preeksch firgeem. Preeksch firgeem war nemt, kā jau fazijahm, rudsu un puhru falmus. Salmus waijaga sagrest par eksleem fchahdu treijadu eemeeflu dehl:

1) Lai war pеejaukt pee ausahm un lai ar to war falmus aistaupiht.

2) Lai war pеejaukt ari pee zitas labibas un ihpazhi pee rūdseem un firneem, jo fakidri rudsu un firai ir firgeem flahdigi. Zaur tam, kā firgam ehdoht waijaga falmus fakohst, tas fakohsch ari graudus, un tā padara tohs ne-fkahdigus un tee newar breeft.

3) Kad firgeem dohd wefelus falmus, tad tee falmus ehdoht nodeldē sohbus. Kad falmi sagresti, tad tas newar notikt. Tahdeem firgeem, kam ja-eet arween pee darba, waijaga doht ekselus, jo tad firgi ahtraki pa-ehdahs nēkā ar gareem falmeeem.

Par komposta kaudschm un komposta sagatawoschanu*).

Par komposta krahfchanu un sagatawoschanu waijag semkohpim ruhpetees zik ween ir eespehjams. Ar labu kompostu war ustureht pławas augligas un wifus stalla mehflus west us laukeem. Daschi dohmā, kad semes tschupas ap-

* Par kompostu "Latv. Aw." jau reisi rākeja. Bet ūki leeta ir til "hvariga, kā wehl par to buhtu ja-rūna. Bei tam ūki komposta sagatawoschana ir drusku zitada.

laista ar wiržu, ir jau komposts gataws. Tahdahm semes kaudsehm truhkst spēhzigu weelu, un tahs waretu labak nemt preefsch pakaisahm stakkos. Tahdas leetas, kas preefsch komposta ir waijadfigas, ir atrohnamas katrā fainneczibā. Preefsch komposta ir derigi fehtas plazi fāschkipeleti dubbi, no uhdene fanestas semes un atleekas no buhwplatscheem; ari war staklus, ja tēe naw brugeti, rakt dīslakus un semi nemt preefsch komposta; to paschu war dariht ar semi schkuhuōs, ko peles ir islohdajuſchās; ari fmalkumi no semes-malkas un grahwju semes ir preefsch komposta lohti derigi. Beidsoht ari malkas un semes-malkas pelni, at-eijamo weetu mehfli, kalki, gipse, mergelis, mehfli no zuhku stasseem un it wiss, kas ween satur augu baribu, ir kraujams komposta kaudsē. Komposta kaudses jakrauj fehtas-platscha tuwumā un jafargā, ka tahm netek uhdens wirſū. Tahdā laikā, kur wairak wasas, un ihpaschi ihfajās rudens deenās, war komposta kaudses fawest lihds 10 pehdu augstas. Kraut war tahdā wihsē, ka no weenas puſes war kaudsei it wægli usbraukt wirſū. Ir labi, kad kaudsi kraujohit noleek if pa kahrtai sirgu mehflus un paschā wirsgala kahrtu mergeka jeb gluhdas. Sirgu mehfli kompostu ahtraki faraudsē un mergelis paleek no gaifa irdens. Lai komposts buhtu ihſti derigs un taptu irdens, waijaga to masakais puhdeht weenu gadu. Lai weizinatu daschadu weelu sapuhchanu, waijag komposta kaudsi 3 lihds 4 reis par gadu pahrraft. Wairak reisas rakt naw labi, jo tad pasuhd mehfleem daudsē spēhka. Pee komposta pahrrakſhanas ir tas labakais, ka nostahda strahdneekus kaudses rihta-puſe. Tad waijag kaudsi pahrrakt un semi pareiſi fajaukt. Pee rakſhanas ihpaschi us tam jaluhko, ka komposts tohp pareiſi fajaukts, jo kad kaudsi krauj pimo reisti, tad ir fajaukſhana gruhti isdārama, un tapebz ir tas labakais, kraut kohpā — kahda seme un kahdas weelas tikai ir pee rohkas. Kad ir wirža pee rohkas, war rohkoht kompostu ar to aplaistiht un tahdā wihsē padariht jo

labu. Kad nu semi pebz gada laika wed us nodohmato weetu, tad ta ir irdena un lihdsiga labakajai dahrfa semei. Ar tā fagatawotu kompostu war mehfloht ne ween plawas, bet ari kahpostus, bectes, kartufelus un ahbolian. Kompostam tik newaijag peejaukt klahi nesahles fehklas; tahs waijag fadedsnaht, waj us kahdu zitu wihsī isnihzinah. Kompostu war ari leetaht preefsch lauku mehfloſchanas, un ihpaschi war mehfloht, kad fehja jau labi eeschluſi.

Lehta laika-glahſe.

Kas dabu un notikumus dabā buhs pareiſi apluhkojis un wehra lizis, buhs ari peeredſejis, ka daschi lohpi parahda laika grohſſchanohs dayds labak un drohſchak nela wiſu labakahs laika-glahſes. Pee teem dīshwnekeem, kas wiſlabak fajuht jau eepreefsch laika pahrgrohſſchanohs un to parahda zaur fawu kustefcha-nohs, ir peeflaitama dehle. Dehle ja-eeleek wihsna-pudelē no skaidra ſtikla, un pudelē ja-eleij pahri pa puſei upes uhdens. Uhdens ir wasar' if pa 8 deenahm un seem' if pa 14 deenahm ja-isleij, un ja-eleij aikal zits uhdens; pudeli kalkis ja-apfeen ar rupju linu audeſla gabalu, lai gaifs war pudelē tapt eelfchā. Kad dehle gut faritinajusées pudeles dibinā, tad ir gaidams pastahwigs jauels laiks. Kad nahk lectus waj fneegs, dehle leen us augſchu un paleek pudeles kalka tik ilgi, lihds laiks paleek labs. Us wehtrainu gaifu peld dehle nemeerigi pa uhdeni un nenorimst drihsak, kamehr wehtra nostahjahs. Kahdas deenās preefsch pehrkona gaifa ar wehtru un leetu — dehle stahw pastahwigi wirs uhdens, ir lohti nemeeriga un lohkahs us weenu un ohtru puſi, it kā no krampejēm raustita.

S.